

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Yritysmaailma pelaa omilla säännöillään, mutta ne eivät sinällään sovi Solidiumin tapaiseen omistajaohjausyhtiöön. **SATAKUNNAN KANSA PÄÄKIRJOITUKSESSAAN**

Maakuntakenttiä uhkaamassa kato

Lentoliikenteen matkustajamäärän kasvu näkyy myös Suomessa. Esimerkiksi Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustajamäärä kasvoi viime vuonna yli neljä prosenttia. Kentän kautta kulki lähes 16 miljoonaa matkustajaa.

Kasvu ei kuitenkaan jakaannu tasaisesti vaan tulee kansainvälisestä liikenteestä. Suomen lentoasemien kansainvälinen liikenne on kymmenen viime vuoden aikana kasvanut keskimäärin 5,1 prosenttia vuodessa.

Kotimaan liikenne on samaan aikaan vähentynyt runsaan prosentin vuosivauhtia.

Kotimaan liikenteen vähentyminen on monen maakuntakentän kannalta huono asia. Ellei kehityksen suuntaa onnistuta kääntämään, useita kenttiä uhkaa sulkeminen tai ainakin lentovuorojen vähentyminen.

Koko maan kattavan lentoliikenteen säilyttäminen on tärkeää. Suomen lentoasemia hallinnoivan Finavian toimitusjohtaja Kari Savolainen haluaisikin keskustelua siitä, miten lentoliikenne turvataan eri alueilla kysynnän vähentyessä. (MT 24.4.)

Mallia voitaisiin hakea esimerkiksi Ruotsista, jossa lentoliikenne on keskitetty muutamaa suureen solmukohtaan, joista lentoyhtiöt ovat kiinnostuneita.

Huolimatta siitä, että Finavia ylläpitää maakuntakenttiä Helsingin lentoaseman tuotoilla, ei yhtiö ole hylkäämässä maakuntakenttiä. Vaikka suurimmat investoinnit kohdistuvat Helsinkiin, maakuntakenttiin investoidaan vuosina 2013–2015 noin sata miljoonaa euroa.

Savolaisen mielestä pelkkien lentokenttien sijaan Suomessa pitäisi miettiä eri liikenne-muotojen matkaketjuja. Lentoliikenteestään huolissaan oleville maakuntakeskuksille Savolainen muistuttaa, että monet kaupungit pärjäävät hyvin ilman omaa lentokenttää, kun lähimmälle kentälle on toimivat yhteydet.

Finavialla on 24 lentokenttää, mutta vain kymmentä kenttää käyttää yli 100 000 matkustajaa vuodessa. Tämä ei tarkoita, etteikö muitakin kenttiä tarvita. Monen kentän säilyttäminen edellyttää kuitenkin vaihtoehtoisten, uusien rahoitusmallien etsimistä.

Kaikki on suhteellista. Maakuntakentät tuottavat tappiota noin 20 miljoonaa euroa vuodessa. Lapin liiton kehittämispäällikkö Hanne Junnilainen muistuttaa, että miljoonan euron tappion säästämisellä saataisiin esimerkiksi 45 metriä Pisara-rataa.

Matkustajamäärän lasku uhkaa maakuntien lentoyhteyksiä.

Junninlaisen mielestä maakuntien kannattaa tukea lentoliikennettä, jos se tuo alueelle enemmän rahaa kuin siihen laitetaan.

Jos hiljeneviä maakuntakenttiä halutaan kehittää, maakunnat ja kunnat voivat ottaa kentän omistukseensa. Etelä-Karjalan liitto ja Lappeenranta haluavat Lappeenrannan kentän Finavialta perustamansa säätiön haltuun.

Maakunnassa uskotaan, että omissa käsissä kenttää pystyttäisiin vapaammin kehittämään kannattavaksi. Tavoitteena on kuusinkertaistaa kentän matkustajamäärä.

Lentoyhteyksien säilyminen ei ole kiinni yksin siitä, etteikö kenttiä haluta pitää yllä, vaan lentoyhtiöt päättävät itse, mihin lentävät. Ilman matkustajia ei liikenne kannata, vaikka kenttämaksut olisivat kuinka alaiset. Lentoyhtiöitä ei voi pakottaa lentämään tappiolla.

Maakuntien hiljaisempien lentoyhteyksien ylläpitämisellä on hintansa, mutta joissakin tapauksissa niistä luopuminen tulee vielä kalliimmaksi. Koko maan kattava lentoliikenne on maakuntien yritystoiminnan ja kokonaisvaltaisen kehittämisen kannalta tärkeä asia.

Päättäjien pitää kuitenkin pohtia tarkasti, miten lentoyhteydet pystytään turvaamaan tehokkaimmin.

Tarvitaanko kaikkia kenttiä, ja voisivatko maakunnat yhdistää tässäkin asiassa voimansa? Olisiko yksi elinvoimainen kenttä toimivien yhteyksien päässä parempi vaihtoehto kuin kaksi hiljaista kenttää, joille kukaan ei halua lentää?

Lentoyhtiöitä ei voi pakottaa lentämään tappiolla.

SDP:n tuska kasvaa

Vanha valtapuolue SDP elää vaikeita aikoja. Eduskuntavaaleissa tuli karvas tappio. Sen lisäksi puolue näyttää repeilevän sisäisesti.

SDP:ssä käytiin katkeransävyyinen puheenjohtajakisa vuosi sitten. Siinä ammattiyhdistysjyrä Antti Rinne syrjäytti niukasti toimihenkilö-demareihin lukeutuvan puheenjohtaja Jutta Urpilaisen.

Rinteen piti viedä puoluetta vasemmalle, selkeyttää sen aatteellinen linja ja kääntää kannatus uuteen nousuun. Toisin kävi – demarit putosivat vaaleissa neljänneksi historiansa heikoimmalla kannatuksella.

Puheenjohtaja Rinne kyllä tunnusti rehdisti tappion, mutta on saanut kuulla tappiosta myös raskaita syytöksiä.

SDP:n sisäinen peli kuumeni torstaina, kun puolueen uusi eduskuntaryhmä järjestäytyi. Valintojen yhteydessä ex-puheenjohtaja Urpilainen kertoi vetäytyneensä ryhmäjohtajaehdokkuudesta puolueen puheenjohtaja Rinteen pyynnöstä. Rinteen vetoomuksen syyksi

Urpilainen mainitsi linjaerot.

Rinne kiisti linjaerot ja selitteli, että ryhmäjohtoon sijasta hän haluaa Urpilaisen demareiden ministeriryhmään. Kaikessa sekavuudessaan SDP:n viime torstai teki hyvin selväksi, että puolueessa kytee vakava riita.

Eduskuntaryhmän johdon täytyy toimia saumattomasti yhteen puolueen johdon kanssa. Demarit nostivatkin ryhmäjohtoon Rinteen suosikin, varapuheenjohtaja Antti Lindtmanin.

Lindtmanista puhuttiin SDP:ssä tulevana puheenjohtajana jo vuoden 2011 vaalien jälkeen. Hän oli kuitenkin lojalla istuvalle puheenjohtajalle Urpilaiselle eikä suostunut tämän haastajaksi.

Riitojen ulkopuolella pysyneenä Lindtman pärjää ryhmäjohtajana arvatenkin hyvin. Näkyvä paikka nostaa hänet myös puheenjohtajasuosikiksi, mikäli Antti Rinne kiistojen ja huonon vaalimenestyksen vuoksi joutuisi epäsuosiioon.

SDP:tä saatettaisiin tarvita myös maan tulevassa hallituksessa. Se ei onnistu, jos puolueen sisäinen pyykinpesu käy kovin likaiseksi.

YLIÖ

Lapin sodan päättymisestä 70 vuotta

Lapin sota ja Suomen osuus toisessa maailmansodassa päättyi tasan 70 vuotta sitten. Silloin vetäytyivät loputkin Saksan 20. vuoristoarmeijan sotilaista kello 13.30 mennessä Kilpisjärveltä Norjan puolelle rajaa.

Lapin sotaa käytiin 15.9.1944–27.4.1945. Suomen ja Neuvostoliiton aselepoehdoissa 4.9.1944 sovittiin, että Suomi karkottaa saksalaisjoukot 15.9. mennessä. Saksalaiset eivät poistuneet Suomesta ilman taisteluja. Entisten aseveljien välillä käytiin yli puoli vuotta kestänyt kova sota kovine taisteluineen.

Lapin sodan päättymispäivä on myös kansallinen veteraanipäivä.

Kirjoitan tätä tekstiä Kittilän Levillä. Olen vuodesta 1983 alkaen saanut viettää täällä lähes joka vuosi hiihtolomaa kauniissa keväisessä talvisäässä.

Olen muutamia kertoja juhlistanut huhtikuun 27. päivää eli kansallista veteraanipäivää hiihtolenkillä Kilpisjärvellä ja aina kolmen valtakunnan rajamerkillä saakka. Näillä hiihdoilla olen saanut nauttia täydellisestä talvisästä.

Ajatuksissani olen miettinyt tilannetta 70 vuotta sitten.

Jos huhtikuussa 1945 on Käivarressa ollut samanlaiset sää, niin on täysin ymmärrettävää, että vetäytyvillä saksalaisjoukoilla ei ole ollut mitään kiirettä.

Poistuivat Suomesta, kun se heille sopii ja vetäytymispäivästä saatiin sitten meille kansallinen veteraanipäivä.

Ensimmäistä kansallista veteraanipäivää juhlistettiin vuonna 1987, jolloin se oli osa Suomen itsenäisyyden 70-vuotisjuhlavuotta.

Vuoden 2015 kansallisen veteraanipäivän pääjuhla järjestetään Hämeenlinnassa.

Perinteisen tavan mukaan paikallisia juhlia järjestetään koko maassa. Sankarihaudoille ja veteraanimuistomerkeille lasketaan seppeleitä ja kukkalaitteita. Maanpuolustusjärjestöt huolehtivat kunniavirtaiden asettamisesta. Veteraanien lukumäärä vähenee ja vastuu siirtyy nuoremmille sukupolville.

Teitä ja lentokenttiä

Kesällä 1941 alkanut jatkosota oli Neuvostoliiton ja Suomen välinen sota. Suomen rinnalla ja nimenomaan Suomessa taistelivat myös saksalais sotilaat. Tästä aseveljeydestä oli paljon sotilaallista hyötyä Suomelle, mutta poliittisesti siitä aiheutui erimielisyyttä ja asioita tutkitaan ja niistä väitellään edelleenkin.

Jatkosodan aikana Pohjois-Suomeen oli sijoitettu suuret saksalaisjoukot. Kokonaisvahvuus oli yli 200 000 sotilasta.

Vaikka pohjoisessa onkin paljon tilaa, niin siitä huolimatt-

Sodan päättymispäivä on kansallinen veteraanipäivä.

ta saksalaisia riitti kaikkialle. Lapin saksalaisjoukkoja ja niiden käyttämää sotavarustusta kuljetettiin sovittulla tavalla suomalaissatamista rautateitse Lappiin.

Joukkojen lisäksi Lappiin oli tuotu todella suuret määrät sotavarustusta ja myös elintarvikkeita. Joukkojen huolto ja siirtymiset edellyttivät myös tiestön ja lentokenttienkin rakentamista.

Sotavuosien aikana aseveljien yhteydet olivat hyvät ja saksalaisista oli Lapille paljon etua.

Lapin sota oli vaativa

Taistelujen alkaessa syyskuussa 1944 siviiliväestö väistyi osin eteläisempään Suomeen ja osin länsirajan taakse Ruotsiin.

Saksalaiset toteuttivat poltetun maan taktiikkaa. Kyllät rakennuksiin poltettiin ja muukin infrastruktuuri hävitettiin. Pahin tuho aiheutettiin Rovaniemelle. Vetäytyessään saksalaisjoukot moinoittivat alueet, joilta he poistuivat.

Lapin sodan uhreina Suomi menetti kaatuneina 774 sotilasta ja haavoittuneitakin oli 2 904. Saksalaiset joukot

menettivät kaatuneina lähes tuhat taistelujaa.

Sodan kaatuneille saksalais-sotilaille on rakennettu Norvajärvelle oma hautaus-tomerkki, joka on edelleen saksalaisturistien vierailukohteena.

Sodan viimeinen laukausten-vaihto tapahtui tiedustelupartioiden välillä Kilpisjärvellä 25. huhtikuuta 1945.

Sodan päätyttyä aloitettiin Lapin uudelleen rakentaminen ja myös asuttaminen. Paossa olleet noin 100 000 lappilaista palasivat koteihinsa eli polttamatta jääneisiin saunoihin ja navettoihin. Piti jälleenrakentaa 20 000 rakennusta.

Saksalaismiinoja ja muutakin räjähtävää materiaalia on löytynyt viime vuosikymmeniin saakka.

Asekätkentäkin paljastui

Keväällä 1945 tapahtui muutakin. Syksyllä 1944 aloitettu sotavarustuksen hajavarastointi oli saattanut onnistuneesti valmiiksi vuodenvaihteeseen 1944–1945 mennessä.

Huhti-toukokuun vaihteessa vuonna 1945 Lauri Kumpulainen oli tavattu Oulussa myymässä ilmeisesti elintarvikekätöistä varastamiaan säilykepurkkeja.

SKDL:n Oulun piirin toimisto toimi Lauri Kumpulaisen apuna ja näin alkoi asekätkentäjuttu purkaantua.

Suomen kommunisteilla oli

keväällä 1945 vallankaappaus-suunnitelmat. Kumpulaisen tapauksen johdosta selvisi, että koko maan kattava aseiden hajavarastointi oli toteutettu.

Lauri Kumpulainen teki siten tahtomattaan hyvän teon, sillä kätkentä paljastui juuri parhaaseen aikaan. Vallankaappaukselta ja myös maan miehittämiseltä menivät mahdollisuudet.

Asekätkennän merkityksestä Suomelle on esitetty sekä kielteisiä että myös myönteisiä arvioita.

Eversti Matti Lukkari julkaisi tutkimuksensa ”Asekätkentä” kirjana vuonna 1984. Lukkari arvioi, että asekätkentä ja nimenomaan sen paljastuminen oli varoitusp Neuvostoliitolle.

Vastaavia arvioita ovat myöhemmin esittäneet myös muut tutkijat. Lopullinen arvio voidaan tehdä vasta sitten, kun Moskovan arkistot ovat kaikkien tutkijoiden käytössä.

Suomi pääsi keväällä 1945 irti sodasta ja asekätkennän paljastuminen pani lopullisesti jäihin Neuvostoliiton silloiset suunnitelmat Suomen miehittämisestä.

Stalinilla oli kiire selvittää asiat Tšekkoslovakiassa, Unkarissa ja Puolassa. Suomen vuoro tulisi myöhemmin.

LAURI VÄÄTTÄNEN

Kirjoittaja on yleisesikuntaupseeri, joka seuraa aktiivisesti maanpuolustusta ja turvallisuuspolitiikkaa.

RAHIKAINEN

KOLUMNI: JARMO PALOKALLIO

Koulukiusaaja naapurina

Tosiasiat pitää tunnustaa. Meillä on naapurissa aggressiivinen ja epävakaa suurvalta. Koulukiusaaja, jonka kanssa pitäisi jotenkin tulla toimeen.

Ongelma juontaa Venäjän huonosta herranonnesta. Sen syynä on demokratiavaje, joka on kasannut vallan ja vaurauden harvojen käsiin.

Oireyhtymään kuuluu, että demokratian ja hyvinvoinnin rakentamisen sijaan Venäjän johtoa kiinnostaa sotavarustelu.

Se on sääli kaikkien kannalta.

Venäjän luonnonvarat ovat niin ylenpalttiset, että maan vaurastumisen voi estää vain todella huonolla politiikalla, kaiken läpi tunkevallalla korruptiolla ja mielivallalla.

Valitettavasti juuri niin on käynyt. Venäjä on maailman korruptiotilastojen mustimpia maita. Se ei ole läntisessä mielessä oikeusvaltio. Siellä oikeus on vahvimpien käsissä. Maan valtakoneistoa vastaan ei ole nousemista. Sitä yrittävät ovat vaarassa menettää omaisuutensa, vapautensa ja jopa henkensä.

Venäjä uskoo enemmän voimaan kuin sanoihin. Pelottavia ovat maan johdon löysät puheet ydinaseista. Niillä uhittelu on ennenkuulumatonta.

jarmo.palokallio@mtt.fi

Oireyhtymään kuuluu, että demokratian ja hyvinvoinnin rakentamisen sijaan Venäjän johtoa kiinnostaa sotavarustelu.

Venäjä on harjoitellut länsirajoillaan operaatioita, jotka päättyvät taktisiin ydiniskuihin. Kohteina ovat olleet esimerkiksi Tanska ja Puola.

Ydiniskuo on keinovalikoimassa, kun maa tuntee itsensä uhatuksi.

Uhkien osalta Venäjän johdon näkövinkeli vaikuttaa vainoharhaiselta. Naapureiden alistamisessa apuna ovat venäläisvähemmistöt.

Kevyimmillään painostus on sellaista, mitä on kohdistettu Suomeen: väitteitä venäläislapsien huonosta kohtelusta.

Baltiaissa Venäjä on kokeillut kovempia keinoja. Virolaisten mukaan Venäjä harjoittele paikalliseen venäläisväestöön sulautuvien pienten vihreiden miehen käyttöä Tallinnan taannoisen patsaskiistan yhteydessä.

Pienet vihreät miehet osoittivat toimintakykynsä Krimin ja Ukrainan itäosien valtauksessa.

Länsi on aseeton Venäjän edessä, koska se tavoittelee sopua ja luottaa sopimuksiin. Venäjä pitää sitä heikkoutena ja on siinä oikeassa.

Venäjän johtoa ei sido kansainvälinen oikeus. Valehtelu tai siitä kiinni jäätikään ei ole mikään ongelma.

Suomelle tilanne on kiusallinen. Monet muistavat vielä ajan, jolloin neuvostovastaisuus oli pahinta, mihin ihminen pystyi syyllistymään.

Ei siis ihme, että ennen vaaleja useimpien puolueiden johtajat suomivat puolustusministeri Carl Haglundia (r.), joka erehtyi allekirjoittamaan yhteispohjoismaisen lausuman, jossa Venäjä nähtiin uhkana.

Totta kai Suomelle on tärkeää pitää hyvät välit Venäjään. Ongelmana on, että Venäjä pelaa itseään vastaan.

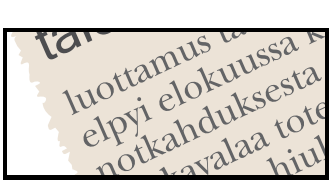
Sen uhittelu on sysännyt Suomen ja Ruotsin Naton porstuaan.

Suomessa tosin puhutaan edelleen pelkästä Nato-optiosta ja vedotaan EU-jäsenyyden tuomaan turvaan. Se on pitkään jatkuneen kansallisen itsepetoksen jatkumo.

Jos Venäjä ottaa Suomen toissaaan lähtämeensä, EU tai Ruotsi eivät riennä apuun. Virallisten organisaatioiden tuen toki saamme, mutta se jää paheksuvalle julkilausumatasolle.

Yhtä varmaa on, etteivät Naton hävittäjät ilmesty taivaalle turvaksenne ilman täysjäsenyyttä. Siltä osin nyt on johtopäätösten paikka.

LEHTIKATSAUS

Lakoilla pelottelu ikävää

Lapin Kansa pitää ikävänä, että jälleen on alettu toistamaan 1990-luvun mantraa siitä, että mahdollinen porvarihallitus tietäisi kylmää kyytiä palkan-saajille.

”Eli jos tulevassa hallituksessa ei ole mukana SDP:tä, äitykö ay-liike lakkoilemaan terhakkaamin.”

Tällaisia kysymysasettelua demokraatiassa ei soisi kuul-tavan.”

”Onneksi SAK:sta kuuluu myös järjen ääntä. Järjestön työ- ja elinkeinojohtaja Matti Tukiaainen on toppuutellut innokkaimpia jäseniään tote-malla, että ay-liike on demo-kraattisen yhteiskunnan kannat-taja, jossa hallitus muodostuu niin kuin se muodostuu.”

Puolustus ja tahto

Savon Sanomat muistuttaa, ettei maanpuolustustahoa mitata armeijan käyneiden lukumäärällä vaan sitkeydellä, joka reserviläisillä olisi astua riviin tositalanteessa.

”Nato-selvityksen yhteydessä on perusteltua kysyä, onko isän-maan puolesta uhrautuminen sellainen arvo, joka puhuttelee nykyajan nuoria miehiä tai naisia. Lisäksi on kysyttävä, kykeneekö lajakaan asevelvol-lisuusarmeija vastaamaan alati teknistyvän, kallistuvan ja mo-nimutkautuvan sodankäynnin haasteisiin. Jos vastaus näihin kysymyksiin on kielteinen, horjuu myös usko Suomen horjumat-tomana pidetty perusratkai-suun.”

Nato-selvityksen on oltava laaja-alainen, perusteellinen ja älyllisesti rehellinen. Jos selvitykseen ryhdytään, on sen lopputuloksella oltava myös jo-kin merkitys maan korkeimman johdon kannanmuodostukses-sa.”

Metsässä suuri urakka

Turun Sanomat toteaa, että Suomen metsät kestävät li-sääntyvät hakkuut, joita Metsä Groupin uuden biototeutetaan puuntarve edellyttää.

”Ongelmana on, miten puu saa-daan korjattu metsistä tehtaille. Korjuukyky on ollut varsinkin leutoina talvina koetuksella.”

Kuitupuun saantiin ja korjuun kustannuksiin vaikuttavat jopa sahatavaran markkinat maail-malla. Jos sahat eivät osta tuk-keja, metsässä ei tehdä avohak-kuita, joista kertyy kuitupuuta edullisemmin kuin harvennus-hakkuista.

Selvitysten mukaan hakkuiden kustannukset ovat Suomessa yhä varsin korkeat. Puun korjuun teknologiaa pitäisi kehittää. Metsäteollisuudessa on ai-heellisesti ennakoitu, että kuitu-puun hinta nousee, kun kysyntä kasvaa kymmenyksellä. Viime vuoden tulosten perusteella metsäyhtiöillä on varaa maksaa raaka-aineestaan nykyistä kalliimpiakin hintoja.”